

Parametrisering af trekanten

Eksempel på parametrisering af en trekant i \mathbb{R}^3

restart :
with(plots) :

Givet 3 hjørner i trekanten i \mathbb{R}^3 (med pæne koordinater):

$$A := \langle 0, 0, 1 \rangle : B := \langle 1, 0, 0 \rangle : C := \langle 0, 1, 0 \rangle :$$

De 3 punkter ligger på hver sin akse i \mathbb{R}^3 .

Punktet Q ligger på linjestykket mellem B og C.

D kan opskrives med den sædvanlige parameterfremstilling kendt fra gymnasiet:

$$Q := C + u \cdot (B - C) :$$

hvor $u \in [0; 1]$.

Når $u = 0$ er $Q = C$. Når $u = 1$ er $Q = B$.

Tilsvarende vil et punkt P mellem A og D være givet ved parameterfremstillingen:

$$P := A + v \cdot (Q - A) :$$

hvor $v \in [0; 1]$.

Når $v = 0$ er $P = A$. Når $v = 1$ er $P = Q$.

Dvs. ethvert punkt P i ΔABC kan parametriseres ved:

$$r(u, v) := P :$$

hvor $u \in [0; 1]$ og $v \in [0; 1]$.

Parametriseringen lyder så:

$$r(u, v) = \begin{bmatrix} v u \\ v (1 - u) \\ 1 - v \end{bmatrix}$$

hvor $u \in [0; 1]$ og $v \in [0; 1]$.

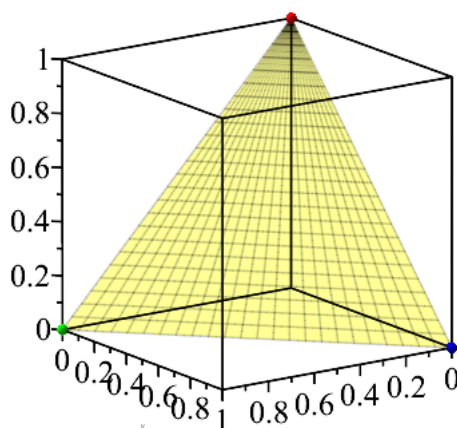
punktA := pointplot3d(A, symbol=solidsphere, symbolsize=20, color=red) :

punktB := pointplot3d(B, symbol=solidsphere, symbolsize=20, color=green) :

punktC := pointplot3d(C, symbol=solidsphere, symbolsize=20, color=blue) :

trekantABC := plot3d(r(u, v), u=0..1, v=0..1, axes=normal, labels=[x, y, z], color=yellow, transparency=0.5) :

display(punktA, punktB, punktC, trekantABC, axes=box)

Punktet A er **rod**, punktet B er **grøn**, punktet C er **blåt** og selve trekant ABC er gul.

Generel formel for parametriseringen af en trekant i \mathbb{R}^3

restart

Givet de 3 hjørner:

$$A := \langle a_1, a_2, a_3 \rangle : B := \langle b_1, b_2, b_3 \rangle : C := \langle c_1, c_2, c_3 \rangle :$$

$$Q := C + u \cdot (B - C) :$$

$$P := A + v \cdot (Q - A) :$$

$$r(u, v) := P :$$

Parametriseringen lyder så:

$$r(u, v) = \begin{bmatrix} a_1 + v(c_1 + u(b_1 - c_1) - a_1) \\ a_2 + v(c_2 + u(b_2 - c_2) - a_2) \\ a_3 + v(c_3 + u(b_3 - c_3) - a_3) \end{bmatrix}$$

hvor $u \in [0; 1]$ og $v \in [0; 1]$.

Parametriseringen af en 'skæv' trekant i \mathbb{R}^2

restart

with(plots) :

with(plot2D3D) :

Antag, at den ene side i trekanten er 'skæv', dvs. ikke en ret linje, men f.eks. et parabelstykke.

Hvad gør man så?

$$f(x) := x^2 + x - 1 :$$

$$f(1) = 1$$

$$f(3) = 11$$

3 punkter: (2,0) samt (1,1) og (2,11).

$P1 := plot(f(x), x = 1..3, color = red, gridlines, view = [0..4, -2..12]) :$

$P2 := pointplot([[1, f(1)], [2, 0], [3, f(3)]], symbol = solidcircle, symbolsize = 20) :$

$L1 := plot([t, -1 \cdot (t - 1) + 1, t = 1..2], color = red) :$

$L2 := plot([t, 11 \cdot (t - 2) + 0, t = 2..3], color = red) :$

display(P1, P2, L1, L2)

Parametriseringen af parabelstykket er givet ved:

$$r_p(u) := \langle u, f(u) \rangle :$$

$$r_P(u) = \begin{bmatrix} u \\ u^2 + u - 1 \end{bmatrix}$$

hvor $u \in [1 \dots 3]$

Vektoren mellem punktet (2,0) og et punkt på parabelstykket er givet ved:

$$r_V(u) := r_P(u) - \langle 2, 0 \rangle :$$

$$r_V(u) = \begin{bmatrix} u - 2 \\ u^2 + u - 1 \end{bmatrix}$$

For at opnå hele stykket mellem (2,0) og parabelstykket skal man **gange vektoren med en faktor v**:

$$r_{PV}(u) := v \cdot r_V(u) :$$

$$r_{PV}(u) = \begin{bmatrix} v(u - 2) \\ v(u^2 + u - 1) \end{bmatrix}$$

hvor $v \in [0; 1]$

Hertil skal lægges startpunktet (2,0):

$$r(u, v) := r_{PV}(u) + \langle 2, 0 \rangle :$$

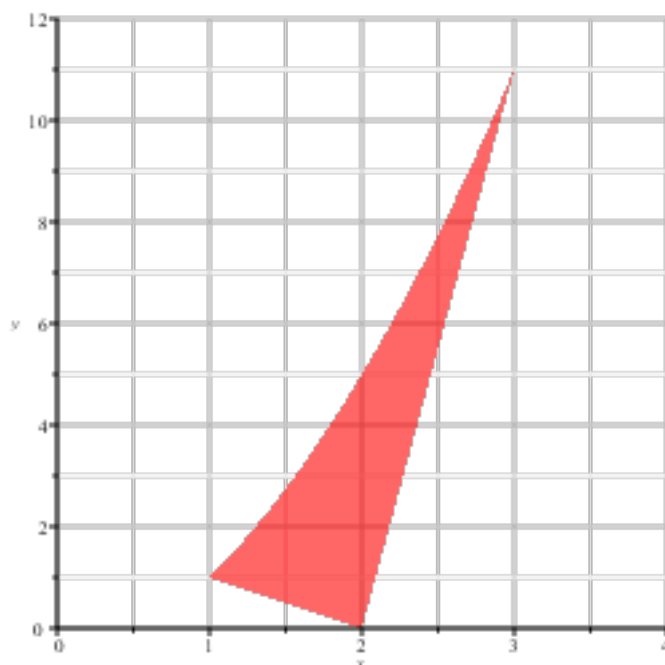
$$r(u, v) = \begin{bmatrix} v(u - 2) + 2 \\ v(u^2 + u - 1) \end{bmatrix}$$

hvor $u \in [1 \dots 3]$ og $v \in [0; 1]$.

▼ Test af parametriseringen

$$INT := [1, 3, 0, 1] :$$

`display(plot2D(r(u, v), INT), color = red, gridlines, style = surface, transparency = 0.4, view = [0 ..4, 0 ..12], labels = [x, y])`

▼ Generel formel for parametriseringen af en 'skæv' trekant i \mathbb{R}^2

`restart`

`with(plots) :`

`with(plot2D3D) :`

Givet en funktion $f(x)$, som begrænser opadtil eller nedadtil.

Givet x-intervallet $[a ; b]$.

Givet et punkt (c, d) .

Parametriseringen af det plane område:

$$r(u, v) := v \cdot (\langle u, f(u) \rangle - \langle c, d \rangle) + \langle c, d \rangle :$$

$$r(u, v) = \begin{bmatrix} v(u - c) + c \\ v(f(u) - d) + d \end{bmatrix}$$

hvor $u \in [a; b]$ og $v \in [0; 1]$.

Test af parametriseringen med et eksempel (1)

$$f(x) := \frac{1}{2} \cdot e^x + 1 :$$

$$a := 0 : b := 2 : c := 1 : d := 10 :$$

$$r(u, v) = \begin{bmatrix} v(u - 1) + 1 \\ v \left(\frac{e^u}{2} - 9 \right) + 10 \end{bmatrix}$$

hvor $u \in [a; b]$ og $v \in [0; 1]$.

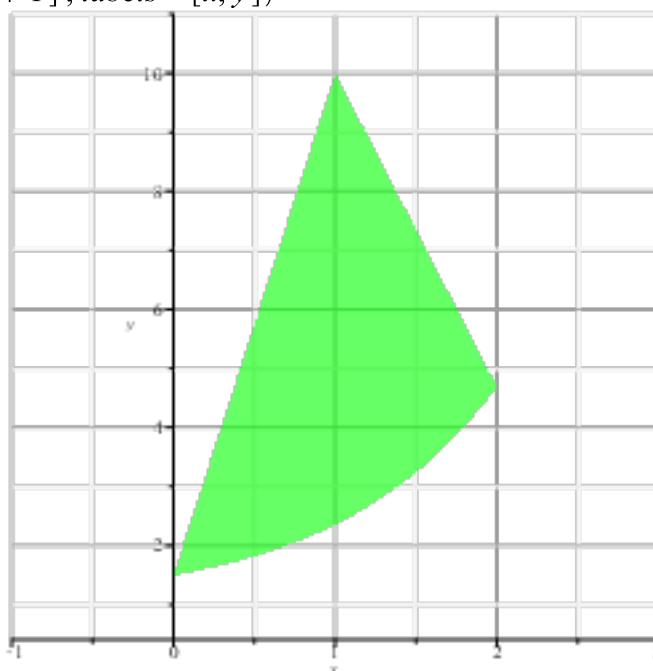
Beregn fornuftige y-grænser på tegningen:

$$MAX := \max(\text{maximize}(f(x), x = a .. b), d) = 10$$

$$MIN := \min(\text{minimize}(f(x), x = a .. b), d) = \frac{3}{2}$$

$$INT := [a, b, 0, 1] = [0, 2, 0, 1]$$

`display(plot2D(r(u, v), INT), color = green, gridlines, style = surface, transparency = 0.4, view = [a - 1 .. b + 1, MIN - 1 .. MAX + 1], labels = [x, y])`

Test af parametriseringen med et eksempel (2)

$$f(x) := \sin(x) + 1 :$$

$$a := 0 : b := 2 \cdot \pi : c := 4 : d := -4 :$$

$$r(u, v) = \begin{bmatrix} v(u - 4) + 4 \\ v(\sin(u) + 5) - 4 \end{bmatrix}$$

hvor $u \in [a; b]$ og $v \in [0; 1]$.

Beregn fornuftige y-grænser på tegningen:

$MAX := \max(\text{maximize}(f(x), x = a .. b), d) = 2$

$MIN := \min(\text{minimize}(f(x), x = a .. b), d) = -4$

$INT := [a, b, 0, 1] = [0, 2\pi, 0, 1]$

$\text{display}(\text{plot2D}(r(u, v), INT), \text{color} = \text{blue}, \text{gridlines}, \text{style} = \text{surface}, \text{transparency} = 0.4, \text{view} = [a - 1 .. b + 1, MIN - 1 .. MAX + 1], \text{labels} = [x, y])$

